

Start herinrichting Langestraat Winschoten. FOTO: HUISMAN MEDIA

Hart van Winschoten op de schop

WINSCHOTEN Het winkelcentrum van Winschoten gaat eindelijk op de schop. Dinsdag werd in de Langestraat de 'aftrap' gegeven voor de eerste grote ingreep.

In de Langestraat, dé winkelstraat van Winschoten, heerst op deze dinsdag een ongewone bedrijvigheid in het pand waarin ooit schoenenzaak Bristol zat maar dat al lang leeg staat.

Wethouder Erich Wünker van de gemeente Oldambt loopt er rond, andere gasten ook. De gastheer is projectontwikkelaar Peter de Boer. Hij is de eigenaar van dit pand en trapt vandaag de herontwikkeling van dit grote gebouw af.

Dit grote pand gaat een heel andere invulling krijgen. Twee kleine winkels komen er in, een horecazaak, twee kantoren maar vooral 18 huurappartementen. „Appartementen waar de vraag groot naar zal zijn”, zo verwacht De Boer.

De woorden van De Boer klinken Wünker als muziek in de oren. Hij en zijn medebestuurders zijn al enkele jaren bezig met plannen om het winkelcentrum aantrekkelijker te maken. Iets dat nodig is, want momenteel is er zeker in de Langestraat veel leegstand.

„We willen voor elkaar krijgen dat in de lege panden in de Langestraat meer kleinere winkels komen, die zijn gemakkelijker te verhuren”, zegt Wünker. „Boven de winkels willen we meer woningen. Dat maakt de straat ook aantrekkelijker, het zorgt voor meer levendigheid. Het plan dat De Boer met dit gebouw heeft, past precies bij wat wij willen. Hij heeft het in overleg met ons ontwikkeld. We zijn al heel lang met ons grote centrumplan bezig maar nu gaat dan eindelijk de eerste echte ingreep beginnen. Het is een heu-

Tweetal opgepakt voor explosie in Winschoten

WINSCHOTEN Twee mannen van 38 en 43 jaar uit Winschoten zijn zondag aangehouden op verdenking van betrokkenheid bij een explosie in hun woonplaats.

In de nacht van 23 op 24 augustus ontplofte rond 4.00 uur zwaar vuurwerk bij een woning aan de Beverhof in Winschoten. Het huis

gelijke, historische dag.”

Hij onthult met Peter de Boer twee grote borden waarop is te zien hoe dit pand er uit gaat zien, aan de voor- en aan de achterkant. „Binnenkort gaan we met de verbouw aan de slag, in september volgend jaar moet de nieuwe invulling van het gebouw klaar zijn”, zegt De Boer.

Het is de eerste ingreep in het winkelcentrum maar niet de laatste. Even verderop in de Langestraat, waar enkele jaren geleden een winkel door brand werd verwoest, worden binnen afzienbare tijd ook onder meer appartementen neergezet. „En zelf hebben we als gemeente een leeg pand aangekocht die we afbreken waardoor de winkelstraat wordt verbonden met het ziekenhuisterrein”, zegt Wünker.

‘Na de sloop willen we hier woningen en winkels neerzetten’

Want ja, tegen de Langestraat aan staat het voormalige Sint Lucasziekenhuis. Een immens gebouw dat zijn functie in 2018 verloor en sindsdien leeg staat. Het is het eigendom van de gemeente en wordt grotendeels gesloopt.

„Na de sloop willen we ook hier woningen en winkels neerzetten”, aldus de wethouder. „De inrichting van het ziekenhuisterrein is onderdeel van de nieuwe invulling van het stadscentrum. Zoals meer groen in de winkelstraat dat ook is. De grote ingreep gaat nog jaren duren maar ik hoop dat we dan een nieuw stads-hart hebben dat lang mee kan en niet kampt met leegstand.”

raakte beschadigd, maar er vielen geen gewonden.

Het onderzoek van de politie naar de explosie leidde uiteindelijk tot de aanhouding van de twee mannen. Zij zitten vast en worden verhoord. Ook wordt gekeken of er een verband is met andere explosies en brandstichtingen in Winschoten.

Terwijl het nieuwe kabinet aan de rem hangt, blijft het aantal buitenlandse werknemers in Nederland groeien. In het Noorden maakt het International Welcome Center North ze al tien jaar wegwijs. „We hebben internationals simpelweg nodig.”

ERIK VAN DER VEEN

Een paar jaar geleden hebben ze voor de grap buttons laten maken. 'Praat Nederlands met me' stond erop, zoals in dat liedje van Kenny B. Want ja, je kan als buitenlander wel Nederlands willen leren spreken. Maar als die Nederlanders de hele tijd Engels tegen je blijven praten, schiet het niet op, hoe vriendelijk ook bedoeld.

Het was een grapje maar wel met een serieuze ondertoon, zegt Karen Prowse van het International Welcome Center North in Groningen. Veel van de buitenlandse nieuwkomers die 'haar' centrum over de vloer krijgt, zijn serieus van plan zich hier te settelen, vaak met gezin. En dan is de taal natuurlijk een belangrijke *stepping stone*.

Dit jaar is het tien jaar geleden dat het IWCN zijn inloopcentrum opende in het monumentale pand van de dienst ROEZ aan het Zuiderdiep in Groningen. Toen ze in 2014 begonnen, rekende *operations manager* Prowse op hooguit zo'n vijfhonderd bezoekers per jaar. Inmiddels koersen ze dit jaar richting de 3500 klanten, uit alle delen van de wereld.

Voor al die nieuwkomers is het IWCN een eerste *landing point* na hun komst naar het Noorden. Prowse en haar mensen maken ze wegwijs in het Noorden. Van de allereerste plichtplegingen bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst en de gemeentelijke afdeling Burgerzaken tot een geschikte school voor de kinderen of een club om te sporten.

De groei zit er ook na tien jaar nog altijd stevig in: het IWCN komt dit jaar uit op ruim 6000 hulpvragen. „In tien jaar tijd zitten we dik over de 50.000 'interactions', met mensen van minstens 145 nationaliteiten en we hebben ruim 520 bedrijven geholpen”, zegt Prowse niet zonder trots.

De geboren Amerikaanse ontwikkelde zich vanaf het moment dat ze in 1996 met haar Nederlandse partner naar Groningen kwam tot een drijvende kracht achter de stichting Connect International, een van de voorlopers van het IWCN. Haar inzet is nog dezelfde als toen: raad en daad bieden om 'expats' zoals zij zelf te laten 'landen' in het Noorden. Onestop-shopping, noemen Prowse en haar college Martine Millet, business manager bij het IWCN, dat: „Alles op één plek, in 20 minuten alle formaliteiten geregeld, je vragen beantwoord en tegelijkertijd de connectie maken met de internationale gemeenschap in het Noorden én met de Nederlanders.”

OOK 'EIGEN' BEDRIJFSLEVEN ZOEKT NU 'INTERNATIONALS'

Aanvankelijk strekte de hulp zich zelfs uit tot het inhuizen. De stichting bedroef zichzelf lange tijd met betaalde relocation services voor 'internationals' die naar het Noorden verhuisden. Die tak heeft het IWCN inmiddels echter uitbesteed aan een stuk of dertig kleine en grotere 'service partners', van makelaar en woninginrichter tot verzekeringsmaatschappij.

Dat is niet het enige wat inmiddels drastisch is veranderd bij het IWCN, een van de twaalf expatcenters die Nederland telt. Kwamen er aanvankelijk vooral buitenlandse werknemers naar het Noorden in het kielzog van internationale concerns met een vestiging in de regio, van Philips tot de Japanse sojasausfabrikant Kikkoman in

“ ALS JE ZELFS IN EUROPA GEEN MENSEN MEER KUNT VINDEN, MOËT JE WEL VERDER ZOEKEN

Sappemeer, inmiddels ligt dat helemaal anders.

Ook het 'eigen' noordelijke bedrijfsleven zoekt zijn personeel tegenwoordig steeds meer in een wereldwijde vijver. Een onvermijdelijk gevolg van het internationaal groeiende tekort aan gekwalificeerd personeel, zegt Prowse. „Als je in eigen land of zelfs in Europa geen mensen meer kunt vinden, móet je wel buiten de EU zoeken. En dan gaat het echt niet alleen om de grote bedrijven. Meer dan de helft van de bedrijven die bij ons aankloppen, komt uit het regionale midden- en kleinbedrijf.”

Die trend is duidelijk zichtbaar in de cijfers. In dertig jaar tijd is het aantal internationals in Noord-Nederland verdriedvoudigd tot bijna 85.000. Vooral in Groningen gaat het steeds sneller omhoog, met de Rijksuniversiteit Groningen als belangrijkste aanjager. De laatste tien jaar zagen (vooral) Stad en ommeland bijna een verdubbeling, naar dik 42.500 internationals. Friesland volgt op ruime afstand met ruim 24.000 en Drenthe op bijna 18.000.

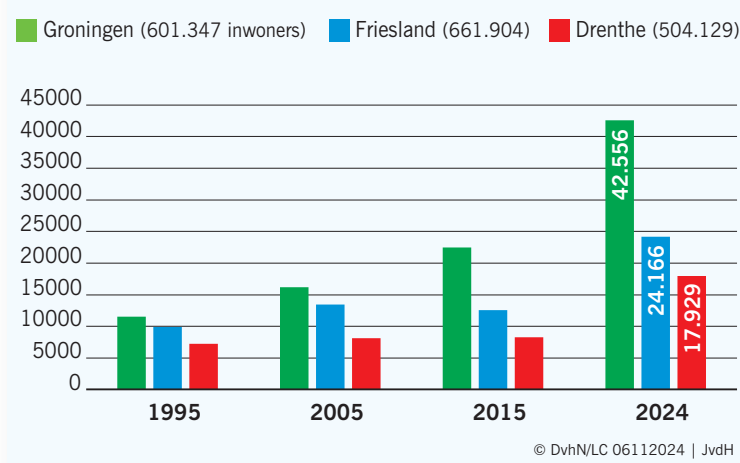
Maar met die sterke groei stijgt ook de weerstand. Prowse en Millet maken zich er zorgen over. Sinds het aantreden van het nieuwe kabinet zien ze het politieke tij keren. In hun ijver om de instroom van buitenlanders te beteugelen, zetten PVV, NSC, BBB en VVD ook de rem op arbeids- en kennismigratie. Ook de universiteiten en hogescholen moeten het aantal buitenlandse studenten terugdringen.

Bij het IWCN zien ze het met lede ogen aan. Met 'het strengste asielbeleid ooit' dreigt Nederland zich economisch in de eigen voet te schieten, vrezten Prowse en Millet. „Veel mensen denken: die buitenlanders komen onze banen inpikken”, beseft Prowse. „En ze pakken onze huizen af.”

'OPBRENGSTEN 'INTERNATIONALS' ZIJN HOGER DAN DE LASTEN'

Maar niets is minder waar: „Internationals die hier naartoe komen, vervullen vacatures die de Nederlander niet wil of kan vervullen. Het gaat om banen waarvoor meestal al maandenlang is geadverteerd. Als wergevers dan niet internationaler gaan zoeken,

Internationals in het Noorden

Alle buitenlandse bezoekers op de wereldkaart: „Minstens 145 nationaliteiten in tien jaar”. FOTO: CORNÉ SPARIDAENS

Buitenlandse voet op noordelijke bodem

krijg je een domino-effect. Dan trekken ze naar landen en regio's waar dat personeel wel is te vinden en gaan uiteindelijk dus ook de banen van de Nederlanders verloren.”

„De opbrengsten zijn hoger dan de lasten”, nuanceert ook Millet. „Buitenlandse werknemers voegen iets toe. Met hun internationale oriëntatie en ervaring brengen ze kwaliteiten mee die wij zelf niet hebben. Daarmee zijn ze ook een aanjager van innovatie binnen bedrijven. Net zoals internationale studenten die blijven, hier bovengemiddeld vaak een startup-bedrijf oprichten.”

Groningen kan veel meer vruchten plukken van zijn universiteit en hogescholen, zegt Prowse. „Je moet je buitenlandse studenten niet weggijgen maar juist verleiden om te blijven na afstuderen of promotie. Ze zijn hier al twee tot vier jaar, ze weten hoe de samenleving werkt, ze hebben talent en wij hebben talent nodig.”

Maar daar is de sfeer voorlopig even niet naar. „Ik snap het wel”, zegt Prowse over de weerstand. „We hebben enorme woningtekorten dus is het makkelijk met de vinger naar 'de buitenlanders' te wijzen. Maar 'internationals' kunnen zich helemaal niet inschrijven voor sociale huisvesting”, daar gaat geen huis vanaf voor autochtone Nederlanders.”

En, benadrukt ze nog maar eens: „We hebben ze simpelweg nodig”. Dat geldt meer dan ooit, vult Millet aan: „De arbeidskrachte en vergrijzing worden alleen maar groter de komende jaren. En dat komt in onze regio nog bovenop de traditionele 'braindrain' van jongeren naar het westen.”

(Noord-)Nederland moet op een wereld-

markt wedijveren om het schaarser worden talent. Die concurrentiestrijd is volgens de IWCN-managers niet geholpen met het politieke gekrakeel in Den Haag, met recent ook nog de dreigende afschaffing van de loonbelasting-af trek voor kennismigranten. Die staat nu nog op 30 procent, zou verdwijnen maar zou volgens de laatste berichten met ingang van 2027 naar 27 procent gaan.

Het is slechte reclame, vreest Prowse. „Highly skilled professionals kunnen overal in de wereld aan de bak. Dan is zo'n 30 procent-regeling een *definitieve* aantrekker. De meeste landen hebben zo'n regeling, je zet jezelf op achterstand als je die afschaft.”

„Het sentiment in Nederland haalt ook de internationale pers”, onderstreept Millet. „Dat helpt niet voor de aantrekkelijkheid van ons land voor buitenlands talent. Daarmee schrikken we mensen af.”

„Dat horen we ook van de mensen die bij ons over de vloer komen”, zegt Prowse. „Die zeggen: ik ben niet welkom hier, ze willen mijn talent niet, *so I'll take it elsewhere*. Het

“ HET KABINET ZET OOK DE REM OP ARBEIDS- EN KENNISMIGRATIE

beeld van Nederland is niet meer dat van tien jaar geleden. Mensen van buiten voelen zich minder welkom hier, niet meer zo veilig. Dat heeft de politiek totaal veranderd.”

Waar zo'n harde lijn toe kan leiden, wordt volgens Millet nu al zichtbaar in Denemarken. Daar krijgt het bedrijfsleven zijn vacatures voor hoogopgeleiden met geen mogelijkheid meer ingevuld. Het land laat daarom na een stop van drie jaar weer studenten van buiten de EU toe en gaat in Afrika zelfs actief talent werven voor zijn universiteiten.

Toch blijven ze bij het IWCN optimistisch dat Nederland zo'n U-bocht in het migratiebeleid bespaard blijft. Voorlopig blijft het druk genoeg, met nog altijd duizenden nieuwkomers per jaar die wegwijs moeten worden gemaakt in het Noorden.

Na tien jaar heeft het welkomstcentrum zich bewezen als een onmisbare springplank naar de noordelijke samenleving: onderdeel van een infrastructuur waar bijvoorbeeld ook de International School in Haren toe behoort. Aan verhuisplannen wordt gewerkt want het huidige inloopcentrum wordt te klein. „We willen ook een ontmoetingspunt voor de internationale community zijn, dat kan hier niet.”

Het belang van zo'n 'internationals'-infrastructuur valt niet te onderschatten, zegt Prowse. „Toen Google naar de Eemshaven kwam was hun internationale projectleider Iyrisch. Voor de bouw van een datacenter in Finland moesten ze alles zelf uitzoeken. Dat wij ze hier konden helpen heeft zeker een rol gespeeld in hun keus voor Groningen.”

Meer informatie: www.iwcn.nl

Expat, arbeidsmigrant of kennismigrant? Nee: 'internationals'!

Expat, arbeidsmigrant of kennismigrant: wat is nou wat?

Een expat is een buitenlandse werknemer, uit de EU of daarbuiten, die door zijn of haar werkgever wordt gestationeerd bij een vestiging in Nederland. Ze zijn meestal hoogopgeleide, met een dito salaris en komen voor een specifieke opdracht, zoals de (ver)bouw van een fabriek of verandertraject. Ze blijven hooguit een paar jaar en trekken daarna voor de baas naar de volgende klus. Een arbeidsmigrant komt hier niet namens een buitenlandse werkgever, maar verhuist om voor onbepaalde tijd te werken voor een Nederlands bedrijf. Dat is vaak laaggeschoelde arbeid, bijvoorbeeld in de glastuinbouw of bij distributiecentra. Het kan echter ook werk zijn dat zeer specifieke kennis en ervaring vergt maar waarvoor het salarisniveau in Nederland niet hoog ligt, zoals lassen of ander uitvoerend technisch werk.

Voor al dat salaris onderscheidt de arbeidsmigrant van de kennismigrant. Beide vallen onder aparte regelingen en voorwaarden. Kennismigranten zijn per definitie hoogopgeleide, vaak leidinggevend en zitten dus ook op een (veel) hoger salarisniveau. De grens tussen beide groepen ligt bij een inkomen vanaf 3909 euro voor jongeren tot 30 jaar, en vanaf die leeftijd 5331 euro. Nederlandse bedrijven of instellingen die kennismigranten van buiten de EU willen aannemen, moeten een status aanvragen als 'erkend referent' en daarvoor aantonen dat ze betrouwbaar en financieel stabiel zijn. In het Noorden huren vooral de ICT-sector, maakindustrie en de water- en energietechnologie buitenlandse personeel bij het IWCN.

Het welkomstcentrum vangt de verschillende groepen buitenlanders bij voorkeur onder de noemer 'internationals'.